

DDK-070 -7/12/AKa

J. Kiciuch w.dar
SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 26.03.2012 r.
nr 2375 podpis *J*

Warszawa, 20.03.2012

Pani
Maria Pańczyk - Pozdziej
Wicemarszałek Senatu RP

Małgorzata Krasnodębska

W odpowiedzi na pismo BPS/043-06-171/12 z dnia 22 lutego 2012 roku w sprawie oświadczenia złożonego przez senatora Henryka Górskiego podczas 6. posiedzenia Senatu RP w dniu 16 lutego 2012r., uprzejmie wyjaśniam co następuje.

Odpowiadając na przedłożone pytania, pragnę w pierwszej kolejności przedstawić cele i założenia proponowanych przez Komisję Europejską projektów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich COM(2011) 793 (dalej: dyrektywa ADR) oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie internetowego systemu rozstrzygania sporów konsumenckich COM(2011) 794 (dalej: rozporządzenie ODR). Akty te, uzupełniając się, mają tworzyć całościowy i spójny system funkcjonowania alternatywnych metod rozstrzygania sporów konsumenckich w UE. Obydwa dokumenty dotyczą narzędzi, które mają zapewnić możliwość rozwiązania konfliktu pomiędzy konsumentem, a przedsiębiorcą bez konieczności wkraczania na drogę sądową.

Warto w tym miejscu wskazać, iż wspólnym i nadrzędnym celem powyższych projektów Komisji Europejskiej jest poprawa funkcjonowania rynku sprzedaży detalicznej, a w szczególności ułatwienie konsumentom pozasądowego dochodzenia roszczeń wynikających z umów sprzedaży towarów lub świadczenia usług. Należy podkreślić, iż znaczenie alternatywnych metod rozwiązywania sporów dla wspólnego rynku zostało już podniesione w inicjatywach flagowych UE jak strategia „Europa 2020”, Agenda Cyfrowa. Zagadnienie ADR należy również do dwunastu inicjatyw strategicznych w Akcie o Jednolitym Rynku. Co do kwestii inicjatywy legislacyjnej w zakresie ADR/ODR polityczne wsparcie zostało wyrażone na najwyższym szczeblu przez PE (Rezolucja z 6 kwietnia 2011 r. 2010/2289(INI)) oraz RUE (m.in. Konkluzje Rady ds. Konkurencyjności z 30 maja 2011 r. Doc. 10993/11, Deklaracja Krakowska oraz konkluzje Rady w tej sprawie). Kwestia ta została również zauważona przez Radę Europejską w konkluzjach z 24-25 marca 2011 r. (Doc. EUCO 10/11) oraz z 23 października 2011 r. (Doc. EUCO 52/11), w których Rada Europejska wezwwała do przyjęcia nowej inicjatywy legislacyjnej w zakresie ADR/ODR do końca 2012 r., jako części skoordynowanych wysiłków dających nowy impuls dla rozwoju rynku wewnętrznego. Rząd RP w pełni poparł to podejście.

Należy podkreślić, iż celem dyrektywy ADR jest stworzenie i zapewnienie dostępu do spójnego, jednolitego systemu alternatywnego rozwiązywania sporów konsumenckich, który obejmie swym zakresem wszelkie zaistniałe na rynku wewnętrznym spory między konsumentem, a przedsiębiorcą (dotyczące sprzedaży towarów lub świadczenia usług), w tym wynikające z umów zawartych za pośrednictwem Internetu.

System ADR ma być jednocześnie bazą dla projektowanej tzw. platformy ODR, przewidzianej z kolei w rozporządzeniu ODR. Instrument ten ma dotyczyć sporów wynikłych z umów dotyczących sprzedaży towarów lub świadczenia usług, zawartych przez Internet między konsumentem a przedsiębiorcą mających miejsce zamieszkania/siedzibę w różnych krajach członkowskich (dotyczy to więc sporów wynikłych z trans-granicznych transakcji internetowych). Dla ułatwienia komunikacji między stronami konfliktu i skrócenia czasu procedowania platforma ODR ma być dostępna w trybie on-line.

Odnosząc się do pytań, dotyczących roli powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów w systemie ADR wyjaśniam, iż projekt Dyrektywy ADR ma zastosowanie do procedur pozasądowego rozstrzygania sporów wynikających z umowy o sprzedaż towarów lub świadczenie usług, pomiędzy przedsiębiorcą mającym siedzibę w Unii Europejskiej, a konsumentem mającym miejsce zamieszkania w UE. Zaistniałe spory, będą rozstrzygane poprzez interwencję podmiotu ADR, który proponuje lub narzuca rozwiązanie, bądź doprowadza do spotkania stron w celu ułatwienia zawarcia ugody. Zgodnie z definicją zawartą w projekcie dyrektywy, „podmiot ADR” oznacza dowolny podmiot, bez względu na nadaną mu lub używaną w stosunku do niego nazwę, utworzony na stałe i oferujący rozstrzygnięcie sporu w ramach procedury ADR. Zgodnie w powyższym, podmioty ADR będą miały za zadanie rozwiązywanie konkretnych sporów, co wykracza poza kompetencje rzeczników konsumentów wskazane w art. 42 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.). Kompetencje rzeczników konsumentów ograniczają się bowiem do działania na rzecz jednej ze stron sporu

tj. konsumenta. Rzecznicy mogą w szczególności wytaczać powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępować, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów. Nadrzędnym zadaniem rzeczników jest pomoc konsumentom w sporach z przedsiębiorcami. W żadnym wypadku rzecznicy nie są uprawnieni do rozstrzygania sporów, ponieważ nie mają instrumentów nadanych ustawowo do bycia niezależnym arbitrem. Dlatego też, przepisy dyrektywy ADR nie mają *expressis verbis* zastosowania do rzeczników konsumentów, w których kompetencjach nie mieści się rozstrzyganie sporów. Niemniej, nie można wykluczyć sytuacji, iż rzecznik konsumentów będzie mógł wchodzić w skład kolegialnych podmiotów ADR, reprezentując stronę konsumentką (obok reprezentacji przedsiębiorców). Bez względu na powyższe, na tym etapie negocjacji jest jeszcze za wcześnie, aby jednoznacznie o takiej możliwości przesądzać.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż powiatowi (miejscy) rzecznicy konsumentów nie będą stanowić podmiotów systemu ADR. W związku z przedstawionymi wyjaśnieniami, jak również uwzględniając aktualny stan prac w Radzie Unii Europejskiej, nie przewiduje się zmian w zakresie działalności rzeczników, a także zmian dotyczących wymagań kwalifikacyjnych i kompetencyjnych. Niemniej, wymaga podkreślenia fakt, iż opisane wyżej rozwiązania dotyczące projektów ADR/ODR w żaden sposób nie ujmują roli rzeczników konsumentów w systemie ochrony konsumentów w Polsce.

Dodatkowo wyjaśniam, iż rzecznicy konsumentów, tak jak inne organy i instytucje stosujące prawo, powinni mieć świadomość istnienia nowych regulacji związanymi z ochroną konsumentów. Zasadne jest bowiem, aby rzecznicy informowali konsumentów o różnych możliwościach służących rozwiązaniu sporu z przedsiębiorcą. Wobec powyższego, tak jak ma to miejsce w większości przypadków wprowadzenia nowych regulacji konsumenckich, w stosownym czasie (aktualnie, kwestia ADR/ODR jest na wczesnym etapie prac w Radzie UE), Prezes Urzędu będzie informował rzeczników konsumentów o najważniejszych elementach przyszłego systemu alternatywnego rozwiązywania sporów konsumenckich.

Z pasji
M